

Innovaatiofoorumi 16.9.2026

Ennakointi, kehittämisen kärjet ja
heikot signaalit

- Miten THL tukee
palvelujärjestelmän kehittämistä
ennakointi-näkökulma huomioiden.

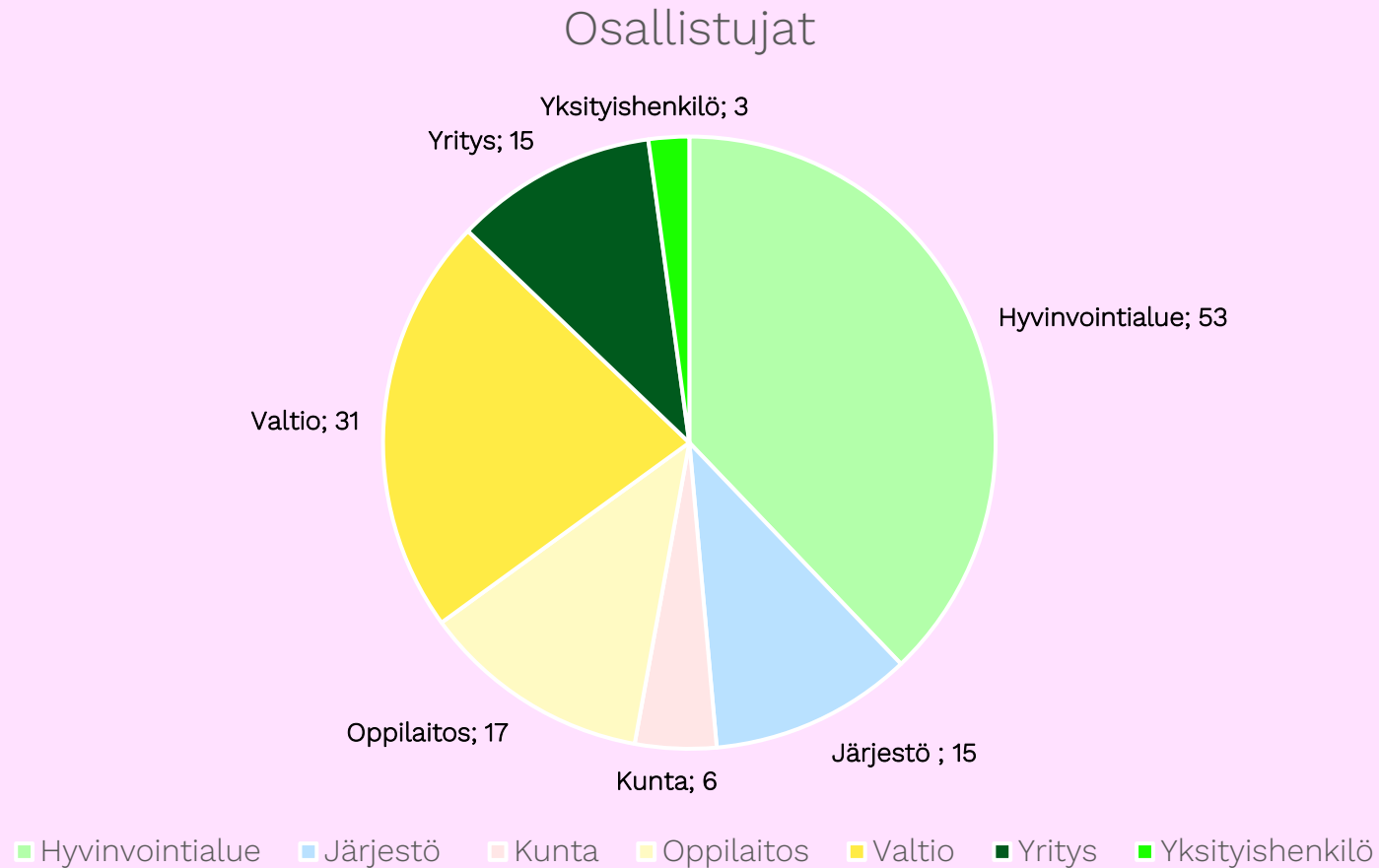
Innovaatiofoorumi – yhdessä tehty

- Toiminta perustuu sidosryhmien aktiiviseen osallistumiseen ja yhteiseen suunnitteluun, toteutukseen ja viestintään.
- Hyödynnämme yhteiskehittämistä ja avointa tiedonjakoa.
- Sidosryhmät tuovat esiin omat teemansa ja haasteensa sekä jakavat hyviä käytäntöjä.
- Foorumi toimii organisaatioiden rinnalla vapaana ja rentona foorumina ratkaisujen etsimiseen.
- Tukee kansallista kehittämis- ja valmistelutyötä laajana työskentelyalustana.
- Toiminta kehittyy kokeilujen kautta uusiksi toimintatavoiksi.

Avoin ja strateginen yhteiskehittäminen sote-alan kehittämis- ja innovaatiotoiminnan perustana

- Sote-alan kehittämis- ja innovaatiotoiminta rakentuu avoimelle yhteistyölle ja yhteiskehittämiselle kaikilla TKI-tasoilla.
- Innovaatiofoorumi vahvistaa innovaatioyhteistyötä, nostaa esiin ajankohtaisia kansallisia teemoja ja tuo kehittämiseen systemaattisuutta.
- Foorumi on avoin kaikille sote-alan kehittäjille: julkinen sektori, järjestöt, tutkimus ja koulutus sekä yritykset. Toteutus yhteistyössä THL:n Innokylän tiimin ja osallistujien kanssa.

Ennakointi, kehittämisen kärjet ja heikot signaalit

Valmistelussa mukana: foorumin laajennettu ryhmä, STM:n strategia- ja talousyksikkö, THL:n palvelujärjestelmän kehittäminen tiimi ja ennakointiasiantuntijat sekä kaikki heikkojen signaalien keruuseen osallistuneet.

Innokylän Innovaatiofoorumi - ryhmä, #Soteinnovaatiofoorumi

Ohjelma

9.00–9.10 Tervetuloa, erikoissuunnittelija **Merja Ikäheimo**, THL

9.10–9.45 Alustukset

Kohti systeemistä ennakointia ja innovaatiotoimintaa STM:n hallinnonalalla,

Neuvotteleva virkamies **Riikka Pellikka**, STM
Erytisiantuntija **Pauliina Hyrkäs**, STM

Esimerkkejä kehittämisen kärjistä ja heikoista signaaleista – hyödyt tulevassa suunnittelussa ja tiedolla johtamisessa

Kehittämispäällikkö **Katja Croell**, THL

Johdattelua yhteiseen työskentelyyn
Kehittämisen kärkien ja heikkojen signaalien tuottama materiaali ennakointidialogin pohjana

9.55–10.40 Ennakointidialogi: Kehittämisen kärjet ja heikot signaalit

10.40–10.50 Nostot ryhmistä

10.50–11.00 Mitä teimme teorian valossa ja miten voisimme jatkaa?

Erikoissuunnittelija **Tuula Jäppinen**, THL
Erikoissuunnittelija **Merja Ikäheimo**, THL

Seuraava foorumi ja menti-kysely

Materiaalit: [Innovaatiofoorumi Innokylässä](#)

Heikot signaalit näkyviin – osallistu tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalveluiden ennakointiin

”Innokylä kutsuu kehittäjät, ammattilaiset ja muut kiinnostuneet osallistumaan heikkojen signaalien keruuseen 12.6.–12.8.2026.”

Signaaleita saatiin yhteensä 59.

Niitä peilattiin THL:n arviointiraporteissa mainittuihin kehittämissuosituksiin ja muihin ohjaaviin dokumentteihin.

Signaalien kategorisointi muotoutui laajennetun ryhmän keskustelussa kesäkuussa 2026.

Jatkotyöstössä signaaleita muokattiin työskentelyyn sopiviksi yhdessä Innokylän tiimin, laajennetun ryhmän sekä THL:n arviointi- ja ennakointiasiantuntijan kanssa.

Alustukset 9.10–9.45

Kohti systeemistä ennakointia ja innovaatiotoimintaa STM:n hallinnonalalla,

Neuvotteleva virkamies **Riikka Pellikka**, STM ja
Erityisasiantuntija **Pauliina Hyrkäs**, STM

Esimerkkejä kehittämisen kärjistä ja heikoista signaaleista – hyödyt tulevassa suunnittelussa ja tiedolla johtamisessa,

Kehittämispäällikkö **Katja Croell**, THL

Tulevaisuutta ei voi ennustaa, mutta siihen voi varautua

- Heikko signaali on varhainen havainto ilmiöstä, joka voi myöhemmin kasvaa merkittäväksi muutokseksi.
- Signaalit rikastavat arviointitiedosta ja strategisista dokumenteista tunnistettuja kehittämiskohteita: mitä uutta tulevaisuuden näkökulmaa ne tuovat?
- Tavoitteena on tunnistaa nousevia ilmiöitä, jännitteitä ja sokeita pisteitä, jotka vaikuttavat hyvinvointialueiden palveluihin tulevana vuosina.
- Ennakointidialogi on samalla kokeilu siitä, millaista yhteistä tulkintaa kansallinen keskustelu tuottaa.

Tavoitteita työskentelyyn

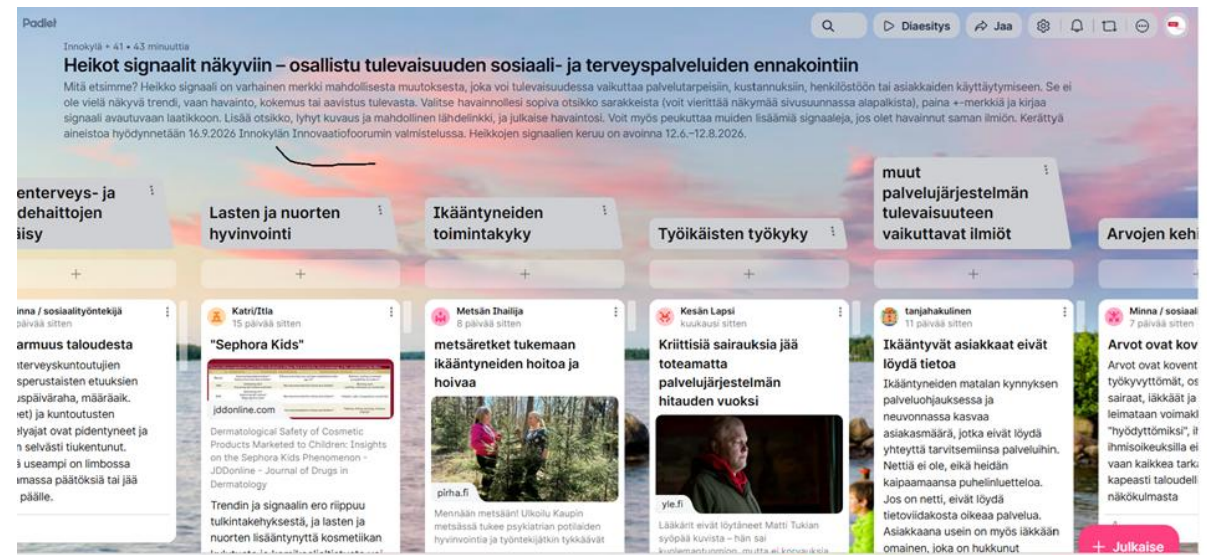
1. Kokonaiskuva: tulevaisuuden palvelujärjestelmä arviointitiedon, kehittämisen kärkien ja heikkojen signaalien kautta – nousevat ilmiöt, jännitteet ja sokeat pisteet
2. Yhteinen ymmärrys: mihin nykyiset kehittämissuunnat ohjaavat ja mitä jää vielä näkemättä
3. Ennakointidialogin kokeilu ja oppiminen: millaista yhteistä tulkintaa kansallinen keskustelu tuottaa ja miten se vahvistaa ennakointi- ja innovaatiokyvykkyyttä
4. Katse tulevaan: mitä havainnot tarkoittavat hyvinvointialueiden kehittämiseksi ja tulevaisuuden palveluille

Kuusi kategoriaa kohtaa 59 heikkoa signaalia

- Mielenterveys- ja päihdehaittojen ehkäisy (5)
- Lasten ja nuorten hyvinvointi (10)
- Ikääntyneiden toiminta (11)
- Työikäisten työkyky (6)
- Muut palvelujärjestelmään vaikuttavat ilmiöt (14)
- Arvojen kehittyminen (13)

Signaalien valikoituminen tulevaisuustarina-aihioiksi

- Osa signaaleista valittu ennakointidialogiin – Suora linkki arviointiraporteista nousseisiin kehittämisen kärkiin
- Valinta oli tulkintaa- ei arvottamista
- Kaikki kootut signaalit ovat edelleen käytettävissä – kannattaa tutustua

Työskentelyohjeita

Työskentelytapa: ennakointidialogi / Työkalu: Miro – https://miro.com/app/board/uXjVHzTPY2A=/?share_link_id=958840012586

- Ryhmäjako ja aiheet arvotaan automaattisesti.
- Teamsin ryhmäkonumero osoittaa työpohjan Mirossa.
- Esittäytykää ja valitkaa kirjuri, joka kirjaa keskustelun antia Miro-pohjalle.
- Tutustukaa ryhmänne Heikkoon signaaliin, lyhyeen taustoitukseen ja Mitä jos...?-kysymykseen
- Työskentelypohjalla on määritelty kuhunkin kysymykseen käytettävä suositusaika.
- Keskusteluaikaa on yhteensä noin 45 minuuttia.

Muistakaa dialogisuuden periaatteet

-> Kuuntele

-> Kunnioita

-> Odota

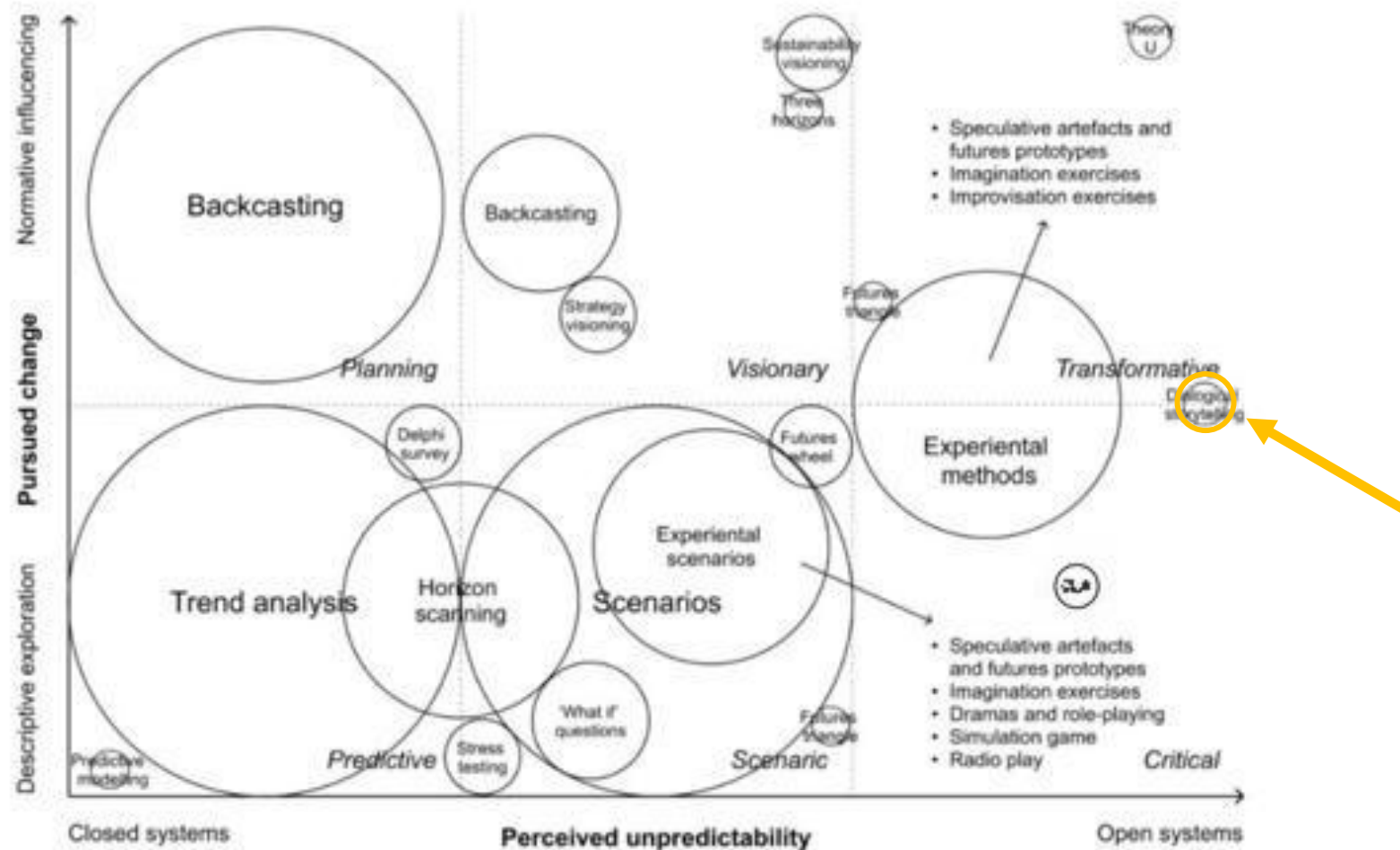
-> Puhu suoraan

- Tarkoituksena ei ole rakentaa uhkakuvia tai ennustaa, mitä tulee tapahtumaan.
- Käyttäkää signaalia ajattelun avaajana: mitä se kertoo muuttuvista tarpeista ja millaista tulevaisuutta haluamme rakentaa?

Työskentelyohjeita

1. Ryhmäkeskustelun aluksi, tehkää lyhyt esittäytymiskierros ja valitkaa samalla kirjuri. (5 min).
2. Tutustukaa ryhmänne heikkoon signaaliin, taustaan ja kysymykseen (5 min).
3. Keskustelkaa, mitä kysymyksessä oleva "Mitä jos..?"- tilanne voisi tarkoittaa ja miten kukin sen näkee (15 min).
4. Pohtikaa, mitä tilanteesta voisi seurata. Kuvitelkaa ja kuvailkaa siihen liittyvää hetkeä tulevaisuudessa vuonna 2046 (20 min).
5. Purku: nostot ryhmistä, havainnot chattiin ja Menti-kysely. Tuloksista tulossa blogi Innokylään (10 min).

Mitä teimme teorian valossa?

Ennakoinnin ja yhteiskehittämisen polku

Kerätään signaaleja, havaintoja ja kehittämistarpeita eri lähteistä.

Yhdistetään signaalit arviointi-, ohjaus- ja kehittämistietoon.

Viedään teemat yhteiseen keskusteluun ja kansalliseen oppimiseen.

Tulkitaan ilmiöiden merkitystä palvelujärjestelmän kehittämiseksi.

Muutetaan tarpeet konkreettisiksi ratkaisuksiksi – pohjana Innokylän valmiit mallit.

Ennakointi ja innovaatiotoiminta yhteen. Ratkaisut jaetaan Innokylässä.

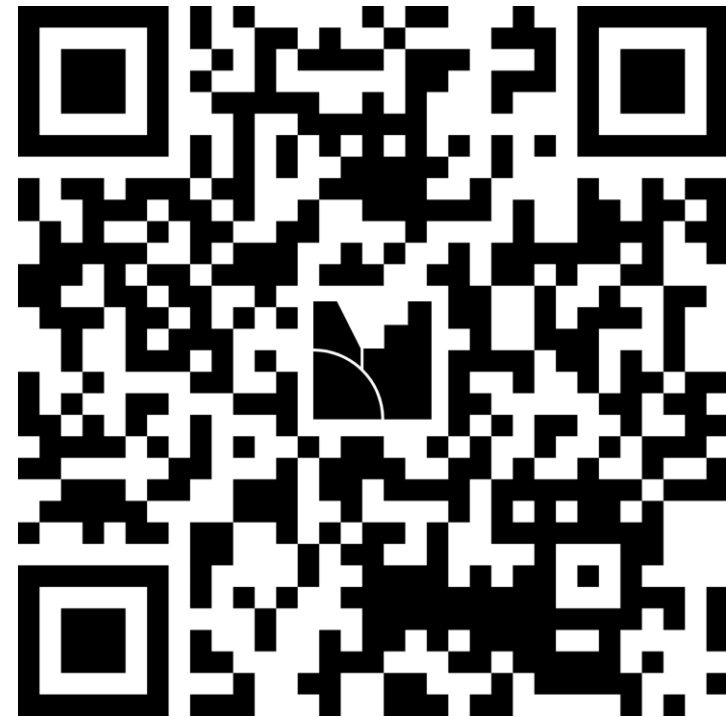
Arvioidaan vaikutuksia, kootaan opit, tunnistetaan uudet signaalit strategisten painopisteiden näkökulmasta

Vaikuttavuus ja innovaatiot syntyvät vasta, kun ratkaisu otetaan käyttöön ja se tuottaa hyötyä kohderyhmälle, jota varten se on kehitetty.

Tulevaisuustyön tavoitteena on avata uusia mahdollisuuksia

1. Toiko työskentely uusia näkymiä sote-palvelujen kehittämiseen? (Kyllä/ei)
2. Koitko, että heikoista signaaleista ja ennakointiprosessista on hyötyä työssäsi? (Kyllä/ei)
3. Miten hyödyntäisit jatkossa heikkoja signaaleja ja ennakointiprosessia työssäsi? (avoin)

<https://www.menti.com/almtylvjmbacn>

Kiitokset osallistumisesta!

Tulevat foorumit:

- To 5.11. klo. 9-16 Yhteiskunnallisten Innovaatioiden päivä
- Ke 17.2. klo. 9-11 Innovaatiofoorumi
- Ke 14.4. klo. 9-11 Innovaatiofoorumi

- [Tilaa Innokylän uutiskirje | Innokylä](#)

- Seuraa Innokylää somessa

- Innokylän verkkopalvelun tekninen tuki: innokyla.tuki@thl.fi

Ennakoiva sote osaksi hyvinvointialueiden arkea

- [Rahoitushaku: Ennakoiva sote osaksi hyvinvointialueiden arkea - Sitra](#)
- Etsimme hankkeita, joissa ennakoivat menetelmät juurrutetaan pysyväksi toimintamalliksi hyvinvointialueen johtamiseen, palveluprosesseihin ja arjen työhön.
- Ennakoivissa sosiaali- ja terveyspalveluissa terveys- ja hyvinvointiriskit tunnistetaan jo ennen oireita tai sairastumista terveysdatan ja tekoälyn avulla.
- Haussa on jaossa yhteensä noin 1 000 000 euroa.
- Rahoitusta voivat hakea julkisten sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä vastaavat toimijat: hyvinvointialueet, HUS-yhtymä sekä Helsingin kaupunki joko yksin tai yhdessä konsortiona.
- Haku avautuu 15.9.2026 klo 9.00 ja päättyy 3.11.2026 klo 12.00.
- Hankkeet pitää toteuttaa ja niiden tulee päättyä lähtökohtaisesti 31.12.2028 mennessä.

Kiitos

Merja Ikäheimo

Hanne Savolainen

Katja Croell

THL, Palvelujärjestelmä-yksikkö

etunimi.sukunimi@thl.fi